

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 4918
Tarih: 30.01.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kürdistan Bölgesel Yönetimi ve Türkiye arasında yapılması düşünülen petrol sevkiyatı ile merkezi Irak Hükümetinin bu sevkiyat hakkındaki tutumunun araştırılması adına Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105 'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Altan TAN
Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

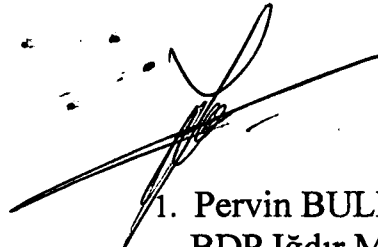
1 Aralık 2013 tarihinde Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) Başbakanı Neçirvan Barzani arasında enerji ve petrol konulu yaklaşık 3 saat süren bir görüşme gerçekleştirildi. Görüşmenin ardından Başbakanlık kaynakları enerji konusunda imzalanan bir sözleşme bulunmadığını bildirdi. Ancak IKBY Hükümet Sözcüsü ise "IKBY ve Türkiye, siyasi, sosyal ve ekonomik konuların bütün boyutları üzerinde hemfikir" derken, İki ülke arasında enerji alanında anlaşma sağlanıp sağlanmadığına ilişkin Türkiye tarafından resmi açıklama yapılmasının daha iyi olacağını kaydetti.

Merkezi Bağdat Yönetiminin, Türkiye ve Kürdistan Bölgesel Yönetim arasındaki bu anlaşmadan rahatsız olduğu bilindiğinden ilk başlarda anlaşmanın imzalanmadığı şeklinde ifadelerle başvuruldu. Ama imzaları atılmış anlaşma basına ve kamuoyuna sızdıktan sonra Bağdat yönetiminin ciddi tepkileri oldu. Enerji Bakanı anlaşmanın imzalanmasının üzerinden 48 saat geçmeden Bağdat seferine çıktı ve enerji politikalarının başında olan Hüseyin Şehristani ile görüştü.

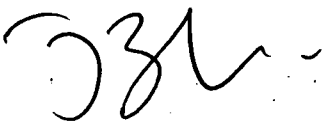
Türkiye, Kürdistan petrolleri üzerinde iş yapacak TEC isimli bir şirket kurdu. Bağdat yönetimi ile arada bulunan anlaşmazlığı gidermek amacıyla, Kürdistan petrollerinin Türkiye'ye ve Türkiye üzerinden dünya pazarına taşınması için 'Ankara-Bağdat-Erbil' üçlü mekanizması kurulması önerisini getirmektedir. Irak anayasasına göre Irak topraklarının her yanından çıkan petrolün 'tüm Irak halkının malı kabul edildiği' ve Kürdistan Bölgesel Yönetimi'ne Irak'ın toplam petrol gelirinin %17'sinin ayrılacağı kararlaştırılmıştır. Bu para New York'ta bir bankada oluşturulan bir hesap üzerinden işlem görmektedir. Türkiye ise Kürdistan ile doğal gaz-petrol ilişkilerinin üreteceği paranın Türkiye'deki bir kamu bankasında (Halk bank) toplanmasını ve paranın %17'si dışında kalanın Bağdat'a aktarılmasını öngörmektedir. Fakat Bağdat yönetimi, Kürdistan petrollerinin Türkiye'ye taşınması işleminin de bir merkezi Irak şirketi olan SOMA üzerinden yapılmasına devam edilmesini savunmaktadır. Üçlü mekanizma önerisine karşı çıkmakta ve Kürdistan petrollerinden elde edilecek tüm gelirlerin New York'taki bir bankaya yatırılması gerektiğini vurgulamaktadır.

Erbil'de yayın yapan Rudaw'a Kürdistan Bölgesel Yönetimi'nden bir yetkilinin yaptığı açıklamaya göre Ankara'da imzalanan anlaşma gereğince Kürdistan Bölgesi, Türkiye'ye gaz ve petrol ihracına başladı denilmektedir. Reuters'in haberine göre Irak Petrol Bakanı Abdülkerim Luaibi, 'Kürtlerin kaçak petrolünün Bağdat'ın izni olmadan ihraç edilmesini' gerekçe gösterip 'Ankara'ya karşı yasal yollara başvurmaya hazırlandıklarını' söylemiştir. Luaibi, 'Bağdat'ın izni olmadan Kuzey Irak'tan Türkiye'ye petrol sevkiyatı yapan yabancı şirketleri de kara listeye alabileceklerini' kaydetti. Bakan Luaibi, Türk şirketlerine boykot ve Türk şirketlerinin sözleşmelerinin iptalini değerlendirdiklerini de açıklamıştır.

Sonuç olarak başta Ankara ve Bağdat yönetimi arasındaki sorunların Taner Yıldız'ın ziyaretleri ardından da çözülemediği aşikârdır. Bunun yanı sıra Bağdat Yönetimi ve Kürdistan Bölgesel Yönetimi arasında gerçekleşen görüşmelerden de bir sonuç alınmış değil. Tüm bu karışıklıkların ve anlaşmazlıkların daha net bir şekilde bilinmesi, sorunun çözümü yönünde atılabilecek adımların tespiti amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

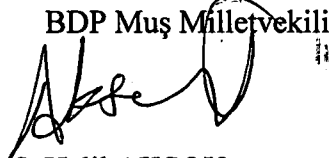
2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

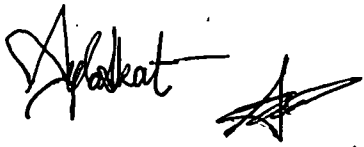

5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

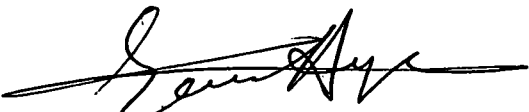
6. Ayla AKAT ATA
BDP Batman Milletvekili

7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

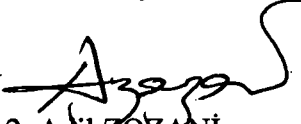
8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil ZOZANI
BDP Hakkari milletvekili

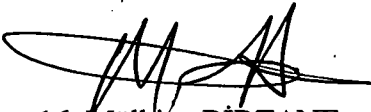
13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

14. Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP İstanbul Milletvekili

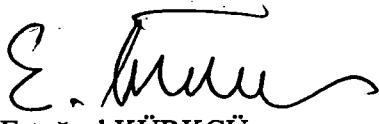
15. Sebahat TUNCEL
HDP İstanbul Milletvekili

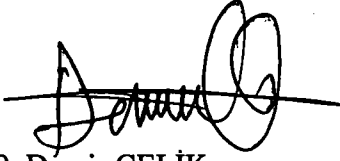
16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

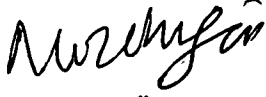
17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
HDP Mersin Milletvekili

19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

22. Özdal ÜÇER
BDP Van Milletvekili